TAŞOVA ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ - 2015-2016 YILI - GÖNÜLLÜ ELÇİLER PROJESİ: ŞEHZADE 2. BAYEZİD (ARAPÇA TANITIMI)

السُّلْطَانُ بَايَزِيدِ الثَّانِي

SULTAN İKİNCİ BAYEZİD

1

كُلَّمَا قِيلَ آمَاسْيَا يَخْطُرُ الْأُمَرَاءُ عَلَي الْبَالِ. كَذَالِكَ يَخْطُرُ عَلَي الْبَالِ أَنَا. كُلَّمَا قِيلَ أُمَرَاءُ آمَاسْيَا. انَا السُّلْطَانُ بَايَزِيدِ الثَّانِي

1- Amasya denilince akla şehzadeler gelir. Amasya şehzadeleri denilince de akla ben gelirim. Ben Sultan İkinci Bayezid'im.

2

أَنَا ثَامِنُ سَلَاطِينِ الدَّوْلَةِ الْعُثْمَانِيَّةِ . وُلِدْتُ فِي مَدِينَةِ دِيمَ تُوكَا سَنَةَ ١٤٤٧ م . كَانَ وَالِدِي السُّلْطَانُ مُحَمَّدُ الْفَاتِحُ يُحِبُّ الْعِلْمَ وَالْعُلَمَاءِ لِذَالِكَ أَرَادَ أَنْ أَتَعَلَّمَ جَيِّدًا فِي صِغَرِي . عِنْدَمَا بَلَغْتُ السِّنَ السَابِعَ مِنْ عُمْرِي أَرْسَلَنِي وَالِيًا اِلَي آمَاسْيَا تَحْتَ رِعَايَةِ خَادِمْ عَلِي بَاشَا . حَكَمْتُ عَلَي آمَاسْيَا بِسَبْعٍ وَ عِشْرِينَ سَنَةً وَالِيًا

2 - Ben Osmanlı devleti sultanlarının sekizincisiyim. 1447 yılında Dimetoka şehrinde doğdum. Babam Fatih Sultan Mehmet ilmi ve alimleri severdi. Bundan dolayı küçüklüğümde iyi ilim almamı istedi. Yedi yaşıma geldiğim zaman beni Hadım Ali Paşa'nın gözetiminde Amasya'ya vali olarak gönderdi. 27 yıl Amasya'yı vali olarak yönettim.

3

يَمْتَدُّ تَارِيخُ آمَاسْيَا اِلَي سَنَةِ ٥٥٠٠ قَبْلَ الْمِيلَادِ تَقْرِيبًا . حَكَمَ عَلَيْهَا الْبِيزَانْطِيُّونَ ٧٠٠ سَنَةً تَقْرِيبًا . فُتِحَتْ آمَاسْيَا عَلَي يَدِ الْمَلِكِ اَحْمَدَ دَانِيشْمَنْدْ غَازِي سَنَةَ ١٠٧٥ م . إِنْتَشَرَتِ الْإِسْلَامَ فِي آمَاسْيَا عَلَي يَدِ الْأَتْرَاكِ . وَ صَارَتْ مَرْكَزًا لِلتَّعْلِيمِ وَ الثَّقَافَةِ

3- Amasya'nın tarihi milattan önce yaklaşık olarak 5500 yılına uzanıyor. Bizanslar ise 700 yıl Amasya'ya hükmettiler. Amasya, Melik Ahmet Danişment Gazi tarafından 1075 yılında fethedildi. İslam, Amasya'da Türkler tarafından yayıldı ve eğitim ve kültür merkezi oldu.

4

عِنْدَ سَنَوَاتِي فِي آمَاسْيَا تَعَلَّمْتُ عُلُومًا كَثِيرَةً وَ تَعَرَّفْتُ عُلَمَاءَ كَثِيرِينَ وَ اِسْتَفَدْتُ مِنْهُمْ . مِنْ بَيْنِهِمْ شَيْخُ الطَّرِيقَةِ الْبَايْرَامِيَّةِ مُحْيِ الدِّينِ مُحَمَّدْ اَلْإِسْكِلِبِي اَلْمَعْرُوفُ بِاسْمِ شَيْخِ الْخُنْكَارِ . لَقَّبَنِي النَّاسُ بِاسْمِ بَايَزِيدِ الْوَلِي بِسَبَبِ تَمَسُّكِي بِدِينِي . تَعَلَّمْتُ الْعُلُومَ الْإِسْلَامِيَّةَ وَ الرِّيَاضِيَّاتِ وَ الْفَلْسَفَةَ كَمَا تَعَلَّمْتُ الْعَرَبِيَّةَ وَ الْفَارِسِيَّةَ وَ اللَّهْجَةَ جَاغَاتَايْ وَ الْأُيْغُورْ . كَتَبْتُ الْأَشْعَارَ لِأَوَّلِ مَرَّةٍ فِي آمَاسْيَا تَحْتَ إِسْمِ عَدْلِي . إِشْتَرَكْتُ مَعْرَكَةَ أُوتْلُوكْ بَلِي قَائِداً لِلْجَنَاحِ الْأَيْمَنِ سَنَةَ ١٤٧٣ وَ فَتَحْتُ مِنْطَقَةَ تُورُولْ فِي سَنَةِ ١٤٧٩ .

4- Amasya'daki yıllarımda çok ilimler öğrendim ve çok alimlerle tanıştım ve onlardan istifade ettim. Onlardan biri de Şeyhül Hunkar diye bilinen Bayramiyye tarikati şeyhi Muhyiddin Mehmet İskilibi'dir. Dinime bağlılığımdan dolayı insanlar bana Bayezid-i Veli lakabını taktı. İslami ilimler, Matematik, Felsefe, Arapça, Farsça, Çağatay ve Uygur lehçesi öğrendim. İlk şiirlerimi Amasya'da Adli mahlasıyla yazdım. 1473 yılında sağ kol komutanı olarak Otlukbeli Savaşı'na katıldım. 1479 yılında Torul bölgesini fethettim.

5

بَعْدَ وَفَاةِ أَبِي اَصبَحْتُ ثَامِنَ سَلَاطِينِ الدَّوْلَةِ الْعُثْمَانِيَّةِ سَنَةَ ١٤٨١ . اَبْطَأَتِ الْفُتُوحَاتِ بِسَبَبِ نِزَاعَاتِ الْعَرْشِ بَيْنِي وَ أَخِي جَمْ . بَعْدَ إِنْتِصَارِي عَلَي أَخِي إِلْتَجَأَ أَخِي اِلَي جَزِيرَةِ رُودُوسْ . إِسْتَفَادَتْ دُوَلُ اُورُبَّا مِنْ هَذِهِ النِّزَاعَاتِ حَوْلَ الْعَرْشِ . مَعَ كُلِّ هَذِهِ الْمَشَاكِلِ اَرْسَلْتُ سُفُنًا اِلَي إِسْبَانْيَا لِإِنْقَاذِ الْمُسْلِمِينَ وَ الْيَهُودَ مِنَ الصَّلِيبِيِّينَ . وَ هُمْ إِسْتَوْطَنُوا بِمُسَاعَدَتِي فِي أَرَاضِ الدَّوْلَةِ الْعُثْمَانِيَّةِ وَ شَمَالِ أَفْرِيقْيَا

5- Babamın vefatından sonra 1481 yılında Osmanlı Devleti'nin sekizinci sultanı oldum. Kardeşim Cem ile taht kavgaları sebebiyle fetihler yavaşladı. Kardeşim Cem'e galip geldikten sonra kardeşim Rodos adasına sığındı. Avrupa devletleri bu taht kavgalarından faydalandı. Bütün bu problemlere rağmen haçlıların elinden Müslümanları ve Yahudileri kurtarması için İspanya'ya gemiler gönderdim. Onlar benim yardımımla Osmanlı devleti topraklarında ve

Kuzey Afrika'da yerleştiler.

6

فِي عَهْدِي اِزْدَادَتِ الْقُوَّاتُ الْبَحْرِيَّةُ سُفُنًا وَ جُنُودًا . فَتَحَتْ قُوَّاتُنَا الْبَحْرِيَّةُ قَلْعَةَ إِينَ بَاخْتِي وَ مُودُونْ وَ كُورُونْ وَ أَكَّرْمَانْ . أَمَّا فِي الْجَنُوبِ بَدَأَ الْجِدَالُ بَيْنَ الدَّوْلَةِ الْعُثْمَانِيَّةِ وَ الْمَمَالِيكَ

6- Benim dönemimde deniz kuvvetlerimiz gemi ve asker olarak arttı. Deniz kuvvetlerimiz İnebahtı, Modon, Koron ve Akkerman kalelerini fethetti. Güneyde ise Osmanlı devleti ile Memlukler arasında mücadele başladı.

7

قَضَيْتُ عَلَي عِصْيَانِ شَاهْ كُولُو الَّذِي حَرَّضَتْهُ الدَّوْلَةُ الصَّفَوِيَّةُ فِي سَنَةِ ١٥١١ . إِنْتَصَرْتُ عَلَي إِبْنِي سَلِيمٍ مَعَ ذَلِكَ تَرَكْتُ الْعَرْشَ لَهُ . وَ مِتُّ فِي طَرِيقِ مَدِينَةِ دِيمَ تُوكَا سَنَةَ ١٥١٢

7- 1511 yılında Safevi devletinin tahriki ile ortaya çıkan Şahkulu isyanını bastırdım. Oğlum Selim'e galip geldim. Buna rağmen tahtı ona bıraktım. 1512 yılında Dimetoka şehri yolunda vefat ettim.

8

9

فِي حِينِ السَّنَوَاتِ الَّتِي قَضَيْتُ فِي آمَاسْيَا بَنَيْتُ كُلِّيَّةً بِإِسْمِي وَ صَارَتْ شِعَارًا لِآمَاسْيَا . وَ بَنَيْتُ فِي وَسَطِ الْكُلِّيَّةِ جَامِعَ السُّلْطَانِ بَايَزِيدَ أَجْمَلُ آثَارِ الْإِسْلَامِيَّةِ فِي آمَاسْيَا . وَ جَدِيرٌ بِالذِّكْرِ جَامِعُ الْخَاطُونِيَّةِ الَّتِي أَمَرَتْ زَوْجَتِي بُلْبُلْ خَاطُونُ بِبِنَائِهِ . وَ الْمُسْلِمُونَ يَعْبُدُونَ جَنَاحَيْ نَهْرِ يَشِيلْ إِرْمَاقْ

9- Amasya'da geçirdiğim yıllar içerisinde kendi adımla külliye yaptım ve Amasya'nın sembolü oldu. Külliyenin ortasına Amasya'daki en güzel İslami eser olan Sultan Beyazıt Camisini yaptım. Hanımım Bülbül Hatun'un yapımını emrettiği Bülbül Hatun Camisi de zikredilmeye değerdir ve Müslümanlar Yeşilırmak nehrinin iki tarafında ibadet ediyorlar.

آمَاسْيَا إِسْتَحَقَّتْ عَلَي إِسْمِ مَدِينَةِ الْأُمَرَاءِ . بُنِيَ نَصْبٌ بِإِسْمِي فِي سَارَايْ دُوزُو . وَ عَلَي الْكِتَابَةِ كُتِبَتْ هَذِهِ الْعِبَارَةِ : قَضَي السُّلْطَانُ بَايَزِيدُ اِبْنُ الْفَاتِحِ وَ اَبُو سَلِيمِ مُعْظَمُ وَقْتِ شِبَابِهِ هُنَا

عِنْدَمَا يُقَالُ آمَاسْيَا يَخْطُرُ الْأُمَرَاءُ عَلَي بَالِ كُلِّ النَّاسِ . وَ كَذَلِكَ يَخْطُرُنِي كُلُّ النَّاسِ عِنْدَمَا يُقَالُ أُمَرَاءُ آمَاسْيَا

اَنَا السُّلْطَانُ بَايَزِيدُ الثَّانِي

10- Amasya gerçekten şehzadeler şehri olmaya hak kazanmıştır. Saraydüzü'nde benim ismimle bir kitabe bina edildi ve kitabenin üzerine şu ibare yazıldı: "Fatih'in oğlu Selim'in babası Sultan Bayezit gençliğinin büyük bir bölümünü burada geçirdi."
Amasya denilince herkesin aklına şehzadeler gelir. Amasya Şehzadeleri denilince de akla ben gelirim.
Ben Sultan II. Bayezit'im.

Metinde Geçen Tarihlerin Okunuşu:

١٤٤٧	أَلْفُ وَ أَرْبَعُمِائَةٍ وَ سَبْعٍ وَ اَرْبَعِينَ	١٤٧٣	أَلْفُ وَ أَرْبَعُمِائَةٍ وَ ثَلَاثَةٍ وَ سَبْعِينَ
٥٥٠٠	خَمْسَةُ آلَافٍ وَ خَمْسَمِائَةٍ	١٤٨١	أَلْفُ وَ أَرْبَعُمِائَةٍ وَ وَاحِدٍ وَ ثَمَانِينَ
١٠٧٥	أَلْفُ وَ خَمْسَةٍ وَ سَبْعِينَ	١٥١١	أَلْفُ وَ خَمْسُمِائَةٍ وَ أَحَدَ عَشَرَ
٧٠٠	سَبْعُمِائَةٍ	١٥١٢	أَلْفُ وَ خَمْسُمِائَةٍ وَ إِثْنَا عَشَرَ
١٤٧٩	أَلْفُ وَ أَرْبَعُمِائَةٍ وَ تِسْعَةٍ وَ سَبْعِينَ		